

slaat als woedend om zich heen of maakt zich door één wondersnelle beweging weer vrij.

En niet alleen in haar leven als rups komt deze spanster mij merkwaardig voor, maar ook, als de tijd van inspinnen daar is, toont ze zich m.i. een insect, dat de beschouwing overwaard is. In plaats van een gewone cocon te spinnen of een enkel blad tot beschutting der pop saam te rollen, maakt ze zich van stukjes blad, die ze aaneen spint, een zakje op de wijze als is weergegeven in fig. 4. In dit omhulsel ondergaat ze haar gedaanteverwisseling en na een viertal weken is de vale spanrups veranderd in een lichte, uiterst teere zwaluwstaartvlinder (fig. 5). Twee, ietwat grauwegeel getinte dwarslijnen op iederen bovenvleugel, waarvan één zich over elken ondervleugel voortzet, maken met een paar donkere stipjes de eenige figuren uit op 't licht citroengele kleed.

Een nog niet volwassen exemplaar van de rups, dat ik tijdelijk zonder voedsel in een doos geplaatst had, had zich, toen ik 't na enkele uren van vlierblad wou voorzien, verschanst achter een sterk gesponnen netwerk, op de manier, die fig 6 tracht weer te geven.

De vraag of ze zich ook nu tot een vlinder zou ontwikkelen, werd spoedig opgelost, want reeds na acht dagen kuierde door de doos de sluipvlieg, die fig. 7 te zien geeft en achter 't traliewerk lag haar ledige cocon naast 't verdorde en half verpopte rupsenlijk.

Die sluipvliegen zijn echte Saters!

In de hoop dat mijn prent U van dienst kan zijn blijf ik als steeds

Uw dw.

A. LORAN.

Geachte Redactie.

Als een voorbeeld, hoe merkwaardig vorm, kleur en teekening der rupsen kan overeenkomen met de takken, waarop zij leven, zend ik u eenige peretakjes. Daarop bevinden zich een 4-tal rupsen. Drie er van zijn geheel gelijk aan de takjes; de overeenkomst is zoo groot, dat men ze niet kan vinden, al weet men, dat zij er zich moeten bevinden. De vierde, de kleinste, toont niet zulk eene sprekende overeenkomst. Nu is het niet mogelijk, deze spanrupsen anders dan bij toeval te ontdekken. 't Is daarom wel mogelijk, dat zij vrij algemeen in onze vruchtboomen voorkomen, maar omdat ze niet te ontdekken zijn, niet bekend zijn. Ik althans heb nimmer gelezen van inheemsche rupsen, die met het volste recht den naam van „wandelen tak" verdienen. Zou ik u nu mogen verzoeken op dit punt uwe aandacht eens te bepalen? Aardig zou het ook zijn, indien u in uw tijdschrift een getrouwe afbeelding van een takje met deze rupsen kondt geven.

Ook in de rozenstruiken heb ik meermalen rupsen gevonden, die volkomen een rozentak nabootsten. Voor eenige jaren had ik er eene, die ik ook lang op spiritus heb bewaard, maar die nu verloren is geraakt. Hij werd gevonden in October en vertoonde duidelijk de navelmerken der afgevallen bladen. Ook het eigenaardig bruinrood, dat den stengel in dien tijd kenmerkt, was sprekend nagebootst.

Het exemplaar, dat ik u hierbij zend, is lang zoo mooi niet, ook niet zoo groot. Maar denklijk zal hij, als hij grooter wordt, wel meer sprekende eigenschappen krijgen.

K. RUIJTERMAN.

Hauwert (N.-H.), 13 Sept. '97.

Er komen in ons land ongeveer tweehonderd soorten van spanners voor, de een al merkwaardiger dan de andere, en alle evenzeer gevorderd in de kunst van zooveel mogelijk te eten en zelf niet opgegeten te worden.

De vogels vinden alle spanrupsen — op een paar uitzonderingen na — heel lekker. Ik weet een verhaal van een roodborst, die er een had opgegeten en na zijn maal letterlijk smekte van plezier.

Daarom houden de lekkere spanners zich overdag gaarne schuil en gaan er 's avonds of 's nachts eerst op uit, om hun voedsel te zoeken. Nu weet ik ook een verhaal van een man, die zich zoo naar zijn omgeving wist te schikken, dat hij er nauwelijks in 't oog viel. Hij kon zich b.v. zóó om de poot van een tafel kronkelen, dat niemand in hem meer een mensch herkende, maar iedereen hem voor een passende versiering van het meubel hield.

De spanrupsen verstaan die kunst bij uitnemendheid, de beide, die mijn vriend Klaas Ruiterman ons toezond zijn er ware virtuozen in, vooral die donkere op de appelentak: die met de dubbelpuntige kop. Vader Sepp noemde hem de Metertorenkop en in de vlinderboeken van tegenwoordig is hij wereldberoemd onder de naam van Amphidasis betularia, of groote Berkenspanner.

Het is een groot genot, deze dieren van jongsaf te kweken.

't Is heel gemakkelijk, voedsel voor hen te verkrijgen, want ze eten de bladeren van de meeste loofboomen. Maar ge moet hun geen losse bladeren aanbieden; geef altijd bebladerde twijgjes, anders weten de dieren overdag geen raad. Ze moeten een tak hebben om op te zitten of liever om er aan te hangen, want er zou reuzenkracht voor noodig zijn om een heele dag op spanrupsmanier zoo schuin uit te staan. De meeste spinnen daarom een fijn zijden draadje, waaraan ze zich met kop of pooten vasthouden of wel ze bemachtigen een bladsteel of de top van een blaadje en bijten zich daaraan vast.